

Programma passchale, quo ... studiosam juventutem ad probe meditandam resurrectionem Christi ... excitare voluit / [Christoph Martin Burchard].

Contributors

Burchard, Christoph Martin, 1680-1742.

Publication/Creation

Rostock : J. Wepling, 1721.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/twxsdvp4>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

**PROGRAMMA
PASCHALE,**

QVO

**MART. CHRISTOPH.
BURCHARDI,**

**ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS HODIE
RECTOR,**

MEDICINÆ D. ac PROF. PUBL. ORDINARIUS
& CIVITATIS ARCHIATER,

Anno MDCCXXI.

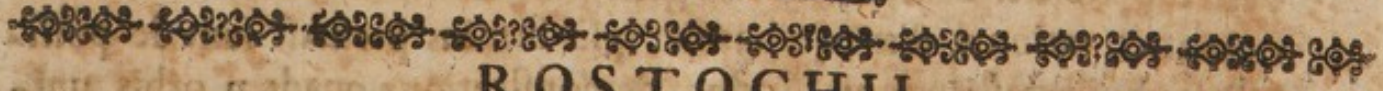
Studiosam Juventutem
ad probe meditandam

**RESURRECTI-
ONEM CHRISTI,**

quæ

**CAUSA EST RESURRECTIO-
NIS NOSTRÆ,**

*Officii & pietatis causa serio
excitare voluit.*

ROSTOCHII,

Typis Joh. WepplingI, SERENISSIMI PRINCIPIS
& ACAD. Typogr.

Flagitat temporis præsentis amœ-
nissima facies, ut invisibilia Omnipotentis,
etiam a creatione mundi operibus intelle-
cta perspiciamus, æternamque potentiam
& Deitatem Numinis viventis, quod fecit
& conservat coelum & terram & mare &
omnia, quæ in illis sunt, & quod sine te-
stimoniis seipsum nullibi reliquit, quæra-
mus, imo palpemus ac inveniamus: Sed tamen & nobis longe sub-
limior divinorum facinorum panditur meditatio, si ad stupendum
istud Mysterium incarnationis & mortis Christi salutiferæ, illamque
consequentis gloriosissimæ resurrectionis, oculos animosque nostros
pie ac fideliter applicuerimus, in hunc finem, ut venerari anhelemus
Ducem vitæ, qui posuit animam suam a seipso & habuit potestatem
ponendi animam & rursus accipiendi eandem; exinde etenim dima-
nat ad nos resurrectionis immota certitudo & restitutionis corporum
nostrorum gloriosa spes: Non equidem fugit nos, vel ipsis Gentilibus
resurrectionis aliqualem, probabilem ac generalem constituisse notitiam,
etiamsi namque ex ritu humandi mortuos, ex consuetudine exequia-
rum, ex sepulchralibus titulis, ex venditatis Elysiis campis, ex mani-
bus aut sponte redeuntibus aut arte evocatis, ex Sibyllarum carmini-
bus & testimoniis Orphei ac plurium Poëtarum ac Philosophorum nil
securum ac demonstratu facile hauriatur, præterquam forte, quod
non omnes resurrectionem corporum ceu impossibilem omnino judica-
verint; superfuerunt tamen argumenta satis speciosa, a sanctitate & ju-
stitia Numinis desumpta, quæ, quousque Juris Naturæ doctrina ascen-
derit, liquido explicuerunt, ut non vanis dicerentis, sed exacta illatione,
concludere moliti sint: Ex orbe habitabili, plures scelesti & pessimæ
indolis homines impune abierunt & obierunt, multi vero qui pie-
tati studuerunt, abiverunt, postquam sexcentas subivissent cala-
mitates: Si ergo justus est DEUS, ubinam his quidem præmia, illis
vero supplicia tribuet, si non est gehenna, si non est resurrectio. Ac-
cedunt & rationes aliæ, quibusmet ipsis firmiter persuasi sunt de possi-
bilitate hujus restitutionis, sic dum demonstratione quadam orbis uni-
versi ortum ad potentiam istius entis retulerunt, quod cum univ[er]so

hes

58700(61)

hocce nullam essentiae aut proprietatum communionem aleret, perquam facile non minus persuadebantur, eadem illa Pantocratoris immensa virtute, quodcunque in decursu temporum ceciderat, reduci posse; dum formationem hominis in utero a sociarum causarum coitu consummari persentiscerent, illuc ad ea, quae longe magis summus Plastes efficere valeret, fiducia quadam ascenderunt, & quamvis imbecillioris essent momenti, quae de Phoenicis exemplo fabulati sunt, aut ex instantia arborum atque plantarum, quae hyberno tempore videntur intermortuae & cum vere renovantur, attulerunt, ut de similitudinibus somni ac resurrectionis, figulorum item & officinae vitriariae, nil prolixius urgeam. Id tamen ex singulis his abunde dispalescit, saniores istiusmodi Gentilium, ad destructionem sui pavidos, in voto restitutionis, & possibilis & sperandae, tenaci saepe consilio & curis non omnimodo contemnendis exercitos fuisse. Cum & jam inter istos, reperti sint sagacioris iudicii Doctores, quibus semina vegetabilium illustrius quoddam suppeditaverunt documentum, unde analogia expressiori, ad resurrectionem corporum etiam mortuorum & humanorum inducti sunt, quid ergo mirum, si Christianorum etiam plures, symbola *ἀναστάσεως*, ex regno naturae, scrutari consueverunt, ut, qui oculis & experimentis aliis, quorum prerogativa orbis noster cluit, sagaciter adverterunt, ex putrefacto semine pulcherrimam plantam, ex cinere clarum sal, ex colliquesacta arena, quin ex singulis ferme metallis nitidum ac pellucidum vitrum, ex putrescente tellure lucidum & crystallinum nitreum suboriri, ad tertium quoddam, in capite resurrectionis, se nec frustra manuductos fore opinarentur? Imo, quis non obstupesceret ad insperatum naturae lusum, miraretur insolita ista, quando gloriari multos comperit, de Palingenesia & resurrectione combustarum Plantarum, ex cineribus suis? Non potuit non avidis scrutiniis digeri Programmata istud aureum *Per-Illustris ac Generosissimi DOMINI FRANCKEN a FRANCKENAU*, Equitis quondam Romani & Comitum Palatini, Daniae demum Regis Consiliariae Iustitiae & Arctiatri longe Celebrissimi, cui postmodum titulus: *Palingenesia Francica* tribuebatur, & quod Anno MDCCXVI. *Reverendus Dominus JOH. CHRISTIANUS NEHRING*, Pastor in Mörl, Mederau & Beidersee in linguam Germanam translatus, edidit. Ibi siquidem adductos vidimus Autores, quibus artificium istud probabile, quin verum ducebatur;

batur; ibi Paloni cujusdam mentio facta, qui ex cineribus rosæ, calthæ, papaveris rubri, sativi & guttati, plantas has admirabili specie produxit; Ibi Gallorum aliquis Formentiera de Luynes laudatur, qui ex urticæ cineribus, in lixivâ congelata, totam repræsentavit plantam, quin & de alijs ibidem recensita plurâ leges; Ibi de cineractis cancris & bufonibus, de cancris ex anatum, & de lucis & carpionibus ex ardearum, imo de plantis plurimis ex animantium stercore singularia cognosces, atque principium insimul ac processum hujus insolitæ operationis cotam habebis, ut tamen, si Christianus es, cum Celeberrimo Autore, ad iras & detestationem merito commovearis, simulac *Borelli*, & has quidem nœnias legeris: Also wird ein jeder einen Kräuter-Garten in *Phiolen-Gläsern* verschlossen/ in seiner Schlaflammer/ mit seinen Überschriften bey sich behalten können/ so gar/ daß eine jede Pflanze/ die man nur wünschen mögte/ auch ohne Pflanzung/ nach Belieben mit eigenen Farben sich zeigen mag. Und was noch mehr zu verwundern ist/ so wird auch dieses bey Thieren angehen. Du wirst einen Kasten Noth in deiner *Studii-Stube* haben. Aber/ worüber man erstaunen wird/ so wird dasselbe auch angehen mit Menschen/ und du wirst in den *Phiol-Gläsern*/ durch eine erlaubete *necromantie* deinen Vater/ Groß-Vater/ Alter-Groß-Vater/ und dein ganzes Geschlecht/ ja die alten Römer/ Hebræer/ und wenn du nur wilt/ ohne Zauberey/ nach deinem Belieben herzubringen/ mit ihren eigenen Gestalten/ wenn du nur ihre Asche oder Knochen behalten hast/ und andere noch grössere Dinge/ welche ich dafür halte/ daß man sie noch nicht offenbahren dürffe. Non miscebor curiosus nimis, istiusmodi experimentis, cui id satis esse portet, quod indagatores naturæ, etiam peritissimi, prætexta ac prætensa hæc in dubium vocaverint & fortuita, vana, falsa, successus expertia, absona, imo diabolica judicaverint, nisi forte apud alios probilia multa hujus causæ adinvenissent documenta, quibus, quousque sanior superest praxis, eo minus contrarius esse volo, quo magis iterum verosimilia hæc ἀναβασις istam confirmant, ut confidenter & denuo decidamus: Si in natura ipsa & processu chemico laudabili, introducta, institutionem qualemcunq; develant, quis ergo de omnipotentia Numinis ambigeret? Non etenim verum in his singulis adesse resurrectionis exemplum, confitebuntur illi, qui cum *Thoma Browæ* præsupponunt, in combustis plantis,
essen

essentias & formas, ut loquitur non periisse, sed occultari demum easdem in partibus incombustilibus, ibidemque latere ac asseri adversus grassantem flammam, & *Paracelsus*, quam speciosis etiam verbis istiusmodi Palibgenesiam, ut magnum & altum mysterium, quod magis Divinum & Angelicum quam humanum & naturale fit, deprædicaverit, dum tamen distingvit inter mori ac interficiantur *Sterben und Töden* / & opinatur ininterfectis & truculenter perditis artificium suum valere, quia in iismodi plantis & vegetabilibus, quæ violenter pereunt, balsami adhuc multum supersit, in morientibus vero ac intereuntibus tale quid nil superesse, quæ potius ad Providentiam divinam, ceu pura cadavera putrescant & pessum eant, ut sic naturali modo nunquam resuscitari possint, eo quidem ipso in partes nostras manifesto transit, quando ad revelata Codicis, singula hæctenus exhibitæ, si quid in iis esset, nil nisi umbram quandam habeamus, quæ resurrectionem hominum nequidem in tertio quodam exasciate referret, eo quod illa corporum penitus intereuntium & emortuorum sit restitutio atque non nisi per omnipotentiam immensi Numinis parari ac effici possit. Hoc etenim solum incorruptibile jubebit prodire id, quod cecidit, valore locorum Gen. XLVII. 30. Deut. XXXI. 16. 2. Sam. VII. 12. Job XIX. 25. sq. Es. XIV. 8. LVI. 22. s. Ezech. XXXII. 19. s. XXXVII. 1. s. Dan. XII. 2. Matth. IX. 24. XXII. 16. Joh. V. 25. 28. 29. XI. 11. Rom. IX. 11. I. Cor. XI. 30. XV. 22. I. Thess. IV. 13. 2. Petr. III. 4. &c.

Et hæc est fides nostra *Cives O. O. Aestumatissimi*, quam sancte tueri ac pie meditari religio exigit nostra: præcipue itidem docens atque demonstrans, quod Omnipotens iste resurrectionis actus & causaliter & meritorie Redemptori nostro gloriosissimo sit vindicandus, audient namque Mortui vocem Filii Dei, & qui audient, vivent. Jo. V. 25. sicut & DEUS Pater Christo dedit potestatem iudicii faciendi, quia filius hominis est 27. ut tam mortuis, quam viventibus dominetur, Rom. XIV. 9. ita is ipse Dominus cum celeusmate, in voce Archangeli & tuba DEI descensurus est de cælo & mortui in Christo resurrecturi primo, deinde vivos, qui (ita) relictæ, una cum illis rapiemur, (demum) in nubes in occursum Domini in aera & sic erimus semper cum Domino. I. Thess. IV. 16. 17., in quam fiduciam asseruit nos Salvator dulcissimo suo dicitur: Ego sum resurrectio & vita, qui credit in me, & si moriatur, vivet. Jo. XI. 25. In nantas atque fabulas abi-

it diu commentum istud Fanaticorum de resurrectione sua prima & millenario, theatralibus adhuc gerris decantato, in quo Christo visibiliter redeunte & regnante, & piis quidem solis hunc in finem resuscitatis, hos cum capite suo supplantaturos esse jactitant omnes incredulos atq; impios, in mundo & ante extremum judicium, eo usque aut trucidandos, aut in regiones distitas longius dissipandos, ut interea cessante Magistratu Ministerio ac omni ordine hactenus civili, aureo per omnia seculo, paradisiaca lætitia & gloriosa perpetim conversatione cum DEO & sanctis ejus Angelis, indivisis nec unquam amplius divellendis nexibus sint fruituri; Nos certe in consensum non trahent novorum commentorum hi futiles artifices, qui, si prima quædam resurrectio, ad præscriptum Sacri Codicis docenda foret, Christum primum scimus, qui vincula mortis rapit ac tertio die resurrexit 1. Cor. XV. 4. conf. cum locis Gen. III. 25. XII. 3. Act. III. 26. conf. Ps. II. 7. add. Act. XIII. 33. Et. LIII. 8. 10. 11. LV. 3. s. Dan. VII. 14. Hof. VI. 2. XIII. 14. Et virtute hujus resurrectionis non modo Henochus & Elias, qui tamen uterque analogum quid mortis sensit, cum his, qui exierunt e monumentis suis post resurrectionem Christi, sanctam urbem ingressi sunt ac multis apparuerunt, Matth. XXVII. 53. revera ad cœlestem patriam migrarunt, sed & nos ex Symbolo Apostolico credimus resurrectionem mortuorum: Interea, cum resurrectio prima ad fidem Bibliorum nil sit, nisi regeneratio & translocatio hominum e statu iræ ac regno Diaboli in statum gratiæ & Regni Filii DEI, hinc nostrum erit, ut attendamus ad sincera monita Pauli: Hoc scientes, scil. tempus, quod hora sit, ut nos jam e somno resurgamus; nunc enim propius nostra salus est, quam quando credidimus. Nox transit, dies autem appropinquavit. Deponamus ergo opera tenebrarum & induamus arma lucis. Sicut in die compositæ ambulemus, non comessationibus & ebrietatibus, non cubiculis & proterviis, non contentione & zelo, sed induamus Deum Jesum Christum, & carnis providentiam faciamus, ut tamen id non faciamus ad concupiscentias Rom. XIII. 11. s. propterea namq; ad Ephesios C. V. 14. scripsit: Exergiscere, qui dormis, & surge ex mortuis, ut illucescat tibi Christus. Meditamini ergo sanctum hunc resurrectionis Christi & nostrum nexum, quo inductos monere potuit Colossenses, dicendo: Consepulti estis cum Ipso in baptisate, in quo etiam una suscitati estis per fidem efficacis Dei, qui suscitavit ipsum ex mortuis

& vos, cum effectis mortui in lapsibus & præputio carnis vestræ, una
vivificavit cum Ipso, condonans vobis omnes lapsus; dum delevit, quod
contra vos erat, chirographum dogmatibus; quod erat contrarium vo-
bis & illud sustulit e medio, affigens illud cruci, exuens simul principa-
tus & potestates, ostentando palam & triumphans de illis per seipsum
Col. II. 12. s. Hæc singula vestra quoque facta sunt brabæa, si igitur
consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt, avarite, ubi Christus est,
in dextra Dei sedens, quæ sursum sunt sapite, non quæ supra terra.
Mortui enim estis & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. quan-
do autem Christus manifestabitur, vita nostra, tunc etiam vos cum ipso
manifestabimini in gloria. Mortificate itaque membra vestra, quæ su-
per terra sunt, seortationem nimirum, immunditiam, passionem, concu-
piscenciam malam & avaritiam, quæ est idololatria, propter quæ venit
ira Dei super filios incredulitatis. Deponite, omnia, iram, excandescenti-
am, malitiam, blasphemiam, turpiloquium ex ore vestro, ne mentimini
contra vos invicem, exuentes veterem hominem, cum actionibus ejus, &
induentes novum, qui renovatur in cognitionem, secundum imaginem
ejus, qui creat illum. Induite ut electi Dei sancti & dilecti viscera misera-
tionum, benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, longanimitatem, ita
ut vos invicem toleretis & condonetis vobis ipsis, si quis contra alterum
habeat querealem. Sicut Christus condonavit vobis, sic etiam vos.
Col. I. 1. s. Exultetis magis in resurgentis ac triumphantis Joelis nostri
gloria & ad coelum ascendant Ecclesiæ jubila: Robur meum & canti-
cum meum est Jehova, factus enim est mihi in salutem. Vox jubili &
salutis sit in tentoriis justorum, dicentium, dextra Jehovæ, fecit fortitudi-
nem, dextra Jehovæ exaltata est, dextra Jehovæ fecit fortitudi-
nem, non moriar, sed vivam & annuntiabo opera Jehovæ, castigando
castigavit me Jehova, sed tradidit me non morti. Aperite mihi portas
justitiæ, intrabo enim per eas & confitebor Jehovæ. Hæc est porta, quæ
Jehovæ: justii intrabunt per eam, confitebor, tibi, quod respondisti mihi
& fuisti mihi in salutem. Lapis quem rejecerunt architecti, factus est ca-
put anguli. Acum Jehova factum est hoc, illa est mirabilis in oculis
nostris. Hic est dies, quem fecit Jehovah, exultemus & lætemur in eo
dicentes: quæsumus! Jehova serva, quæsumus: Jehova prospera,
quæsumus! Benedictus, qui venit in nomine Jehovæ. Psal.
CXIIX. 14. s. Sic Redemptor vero lapis angularis & pretiosus iste non
jacebit

jacebit in casum, sed in resurrectionem vestram. Luc. II. 34. Refri-
cate conscientias vestras tragicos illos casus, dum *ἀποχρηστές* doluimus
utriusque civitatis, & adhuc melancholicos prohi inter nos, non sine
anxia passione cognoscimus, quibus dum sapere datur in multis, si non
omnibus reliquis, in uno tamen ad fatuitatem ac deliria abripitur
male sana mens, quam metuo & in istis atque illis prævaluisse phi-
lantiam & superbientis æstuationis irritationem, cui non cito satis
ac constanter obvenire voluerunt, ad vulnera Redemptoris, fidem ejus
& indulta salutifera media refugientes: Non siquidem male *Thucydides*
scripsit: Omnes homines postquã privantur illa re, qua antecellere viden-
tur, reliquis viribus postea minus confidunt, aut si primo præter opinio-
nem frustrantur spe sua, de illa re, qua maxime confidebant, postea
languidiores fiunt, quam pro viribus. Vos itaque qui vivitis, qui sa-
pitis, propter animam vestram, ubivis ut rationem vestri sincere
habeatis, fervens mea & in salutem vestram ardens est admonitio,
non cessat Diabolus, non cessat vestra caro, abs utroque no-
bis minæ, machinationes & mors spiritualis imminet, unusquis-
que proinde ut cum Gregorio magno concludam, diligenter inspici-
at, & quamdiu in hac vita est, contra spirituales inimicos in acie sepo-
situm sciat, nec mercedem, quam per has actiones colligit, per alias
amittat, ne hinc hosti fores obstruat, & aliunde a litum pandat. Siquis
etenim civitas contra insidiantes inimicos magno valletur aggere forti-
bus cingatur muris, ex omni parte insomni muniatur custodia: unum
vero in ea foramen tantummodo immunium per negligentiam relin-
quatur, inde procul dubio hostis ingreditur, qui undique exclusus vide-
batur. Phariseus namque ille, qui in templum oraturus ascendit, civi-
tatem mentis suæ quanta munitione vallaverit, audiamus: jejuno bis
in sabbatho, decimas do omnium, quæ possideo: Qui præmisit, gratias
ago Tibi! magna certe munimina adhibuit. Sed videamus, ubi insi-
diantis hosti immunium foramen reliquit: Quia non sum sicut pu-
blicanus iste. Ecce civitatem cordis sui insidiantibus hostibus
per elationem aperuit quam frustra per jejunium &
eleemosynas clausit,

Publicatum sub Sigillo Universitatis Ipsa Feria resur-
rectionis Anno MDCCXXI.

